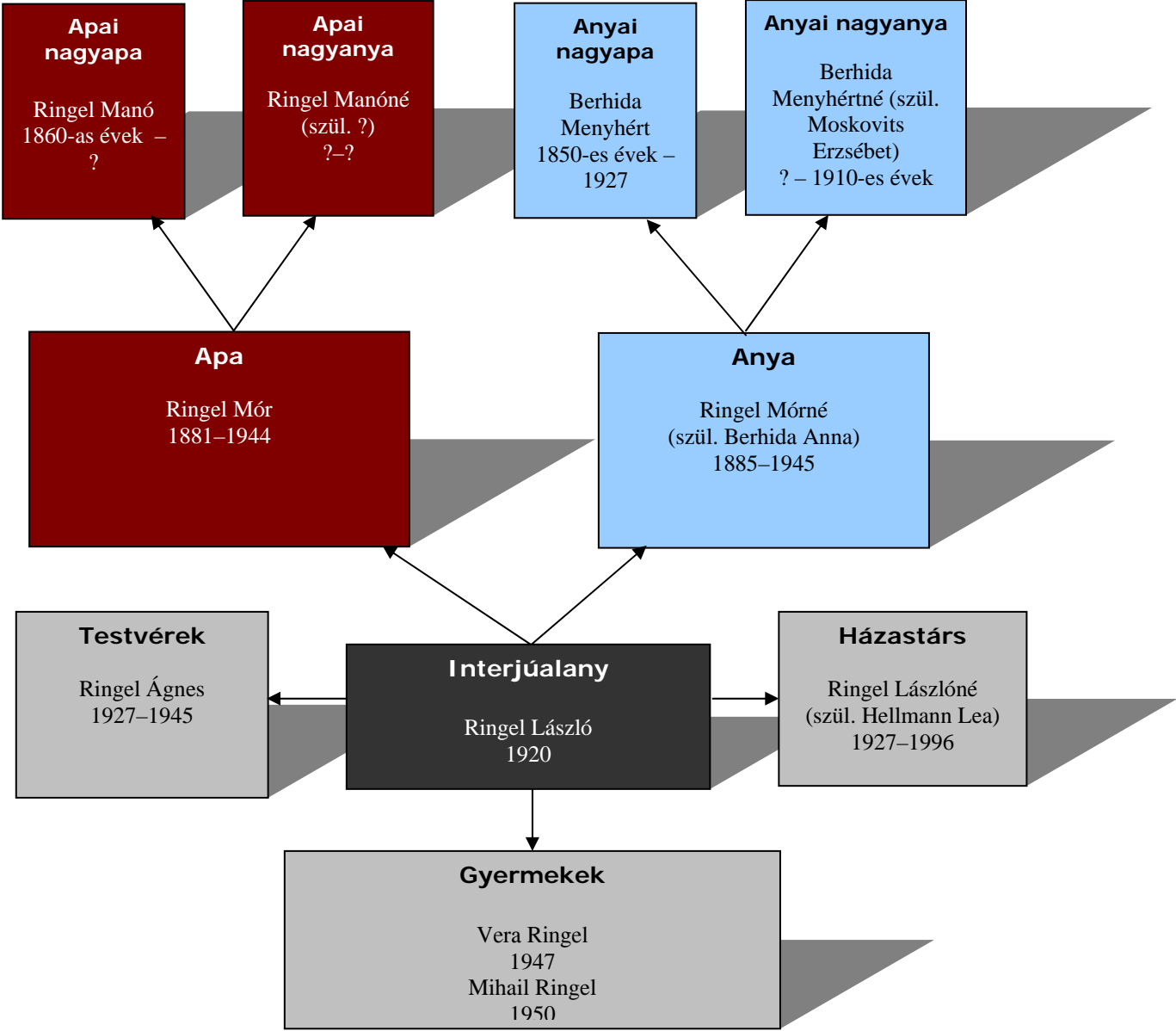

Családfa

Az interjúalany és családja

Teljes név

Ringel László (zsidó név: Leizer)

(Az eredeti, cseh anyakönyvi kivonatban László néven szerepel, keresztnévének orosz változata: Vaszilij)

Születési hely és idő

Ungvár, 1920 (Csehszlovákia)

Hol élt még?

Felsődomonya (1922–); Budapest (1938–; lakatosinas); Ungvár (1946 óta)

Iskolai végzettség

Gimnáziumi érettségi (1938)

Foglalkozás

Könyvelő egy kolhozban; faesztergályos

Mennyire vallásos családból jön? Milyen vallási hagyományokat adtak át a szülei gyermekkorában?

A család neológ volt. A nagyünnepeket előírásosan megtartották (volt szuká, szédereste, hanukija stb.), ilyenkor elmentek a zsinagógába, de az öltözködésbeli külsőségeket nem tartották, kóser konyhát nem vezettek, bár sertéshúst (apja kivételével) nem ettek. A nagyünnepek egy részén nem dolgoztak, de a szombati munkaszünetet nem tartották. Volt péntek esti gyertyagyújtás, szombati havdala. Péntek estére és szombatra a hagyományos zsidó konyha fogásait készítették. Négyéves korától héderbe járatták.

Anyanyelv

Magyar, jiddis

Milyen egyéb nyelveken beszél?

Francia, szlovák, cseh, ruszin, orosz, német

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

M. kir. Honvédség, 1938, 6 hónap, utászászlóalj

Hol volt a holokauszt idején?

Munkaszolgálat: Magyarország, frontszolgálat (Ukrajna), Erdély, Kárpátalja, Délvidék, Nyugat-Magyarország.

Halálmenet: Nyugat-Magyarország, osztrák–magyar határ

Koncentrációs tábor: Mauthausen, Günskirchen

Mit csinált a háború után?

Visszatért Kárpátaljára, dolgozott, megházasodott.

Testvérek

Teljes név

Ringel Ágnes

Születési hely és idő

Felsődomonya, 1927 (Csehszlovákia)

Anyanyelv

Magyar

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Nincs adat

Hol él/élt?

Felsődomonya

Hol élt még?

-

Gyerekek?

-

Halálóási hely és idő

Stutthof, 1945 (Lengyelország)

Házastárs

Teljes név

Ringel Helena (szül. Hellmann Lea) (zsidó név: Laja) (Házasságkötés: 1946)

Születési hely és idő

Tiszabogdány, 1927 (Csehszlovákia)

Hol élt még?

Ungvár (kb. 1937-től, gimnazista éveitől)

Zsidó származású?

Igen (Apja, Hellmann Mojse földműves volt. A szülők Auschwitzban pusztultak el. Őt is Auschwitzba hurcolták, onnan munkatáborba került, ahonnan 1945 januárjában sikerült megszöknie. Hamis papírokkal, cselédként bujkált Németországban.)

Anyanyelv

Jiddis, magyar

Iskolai végzettség

Befejezetlen gimnázium (ungvári zsidó gimnázium a háború előtt), ápolónőképző (a háború után)

Foglalkozás

Ápolónő

Halálozási hely és idő

Ungvár, 1996 (Ukrajna)

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Tíz testvére közül egy meghalt betegségben még a háború előtt; egy fiú 1938/9 körül kivándorolt Angliába, majd megtudva, hogy testvérei túlélték a koncentrációs tábor, fölkereste őket Kárpátalján a háború után. Letartóztatták, kémkedés vádjával a GULAG-ra vitték, ott halt meg. 8 testvér túlélte a koncentrációs tábor. A testvérek még a háborút követő első években kiszöktek Palesztinába, 2003-ban már csak Sára nevű nővére élt.

Gyermekek

Teljes név

Vera Dolburder (szül. Vera Ringel) (zsidó név: Dvoira) (Férje: Vjacseszlav Dolburder, zsidó származású)
Mihail Ringel (zsidó név: Mojse)

Zsidónak nevelték őket? Zsidónak tekintik a gyermekek magukat?

Igen. Fiát újszülöttként betegség ürügyén kórházban körülmetéltették. A gyerekeket tanították héberre, meséltek nekik a zsidó történelemről, szigorúan családi körben megülték az ünnepeket, és a gyerekekkel megértették, hogy erről nem szabad beszélniük. Fiának volt bár micvója, szűk családi és baráti körben.

Születési hely és idő

Vera: Ungvár, 1947 (Szovjetunió) (Férj: Ungvár, 1945)
Mihail: Ungvár, 1950 (Szovjetunió)

Hol élt még?

Vera: Kirjat-Jam (Izrael, 1992 óta)
Mihail: –

Iskolai végzettség

Vera: szovjet 10 osztályos iskola, műszaki főiskola (levelező) (Férj: mérnöki végzettség)
Mihail: 10 osztályos iskola

Foglalkozás

Vera: távirás, majd mérnök a postán (Férj: mérnök a műszergyárban)
Mihail: sofőr (1999 óta Heszednél)

Unokák (melyik gyermekéé, unoka neve, születési éve, foglalkozása, családja)?

Vera: Joszif (szül. Ungvár, 1981 /Szovjetunió/); Jefim (szül. Ungvár, 1983/Szovjetunió/)
Mihail: Jelena (szül. Ungvár, 1978 /Szovjetunió/); Lev (szül. Ungvár, 1985 /Szovjetunió/) (Mihail felesége nem zsidó)

Apa

Teljes név

Ringel Mór (zsidó név: Mojse)

Születési hely és idő

Hely ismeretlen (Erdély), 1881

Hol élt még?

Ungvár (1918/9-től), Felsődomonya (1922–)

Halálzási hely és idő

Auschwitz, 1944 (Lengyelország)

Iskolai végzettség

Kereskedelmi akadémia

Foglalkozás

Könyvelő

Mennyire volt vallásos?

Neológ volt, az alapvető ünnepeket megtartotta, ilyenkor elment a zsinagógába, egyébként külsőségekben nem tartotta a hagyományokat (nem viselt fejedőt, borotválkozott stb.). Fogyasztott sertéshúst.

Anyanyelv

Magyar

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

M. kir. Honvédség, 1914–1918

Mit tud a testvéiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Jonasz ?-né (szül. Ringel Mária)	Hely ismeretlen (Erdély), 1880- as évek / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Ungváron éltek.	Varrónó	Jonasz ? Zsidó származású ungvári szabó volt, Auschwitzban halt meg.	Friedmann ?-né (szül. Jonasz Magda), szül. 1930, 1945 után kivándorolt Palesztinába. Kirjat-Jamban él.	Neológ volt.

Voltak még testvérek, de nincs adat

Hol volt a holokauszt idején?

Gettó: Ungvár

Koncentrációs tábor: Auschwitz (Lengyelország) (ott meghalt)

Apai nagyapa

Teljes név

Ringel Manó

Születési hely és idő

Hely ismeretlen (Erdély), 1860 körül

Hol élt még?

Nincs adat

Halálozási hely és idő

Hely ismeretlen, 1930-as évek (Románia)

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Nincs adat

Mennyire volt vallásos?

Nincs adat

Anyanyelv

Nincs adat

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

N. kir. Honvédség, I. világháború

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
-----	------------------------	-------------	------------------	-----------------	-----------------------------

Nincs adat

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.

Apai nagyanya

Teljes név

Ringel Manóné (szül. ?)

Csak annyi tudható róla, hogy fiatalon halt meg az 1910-es években.

Anya

Teljes név

Ringel Mórné (szül. Berhida Anna) (zsidó név: Hanna) (Házasságkötés: 1918/9)

Születési hely és idő

Felsődomonya (Ung vm.), 1885

Hol élt még?

Ungvár (1918/9-től), Felsődomonya (1922-)

Halálozási hely és idő

Stutthof, 1945 (Lengyelország)

Iskolai végzettség

Nincs adat (valószínűleg az elemi iskolánál többet végzett)

Foglalkozás

1922-től felügyelte, majd 1927-ben megörökölte apja fogadját, vezette a házban lévő vegyesboltot.

Mennyire volt vallásos?

Neológ volt. A nagyünnepeket megtartották, elmentek a zsinagógába, egyébként azonban nem tartotta külsőségeiben a hagyományokat. Nem volt kóser a háztartás, de sertéshúst sem ő, sem a gyerekek nem fogyasztottak (a férje igen).

Anyanyelv

Magyar

Mit tud a testvéiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. Hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Braun ?-né (szül. Berhida Katalin) (nővér)	Felsődomonya (Ung vm.), ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Ungváron éltek (Csehszlovákia).	Háztartásbeli	Bútorkészítő műhelye volt.	Cserni Miklós (még a háború előtt változtatta meg a nevét Braunról) – a háború után először Ungváron élt, majd áttelepült Magyarországra. Budapesten élt és alapított családot, az 1980-as években halt meg. Braun Sándor – 1939-ben Angliába menekült, és ott is élte le az életét.	Neológok voltak.
Weisz ?-né (szül. Berhida Róza) (Rejzl) (nővér)	Felsődomonya (Ung vm.), ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Királyhelmeceen éltek (Csehszlovákia).	Háztartásbeli	Kereskedő	Weisz Tibor – túlélte a holokausztot Weisz Edit – 1920 körül született, Auschwitzban halt meg, 1944-ben	Neológok voltak.

Hol volt a holokauszt idején?

Gettó: Ungvár

Koncentrációs tábor: Auschwitz, Stutthof (Lengyelország) (ott meghalt)

Anyai nagyapa

Teljes név

Berhida Menyhért (zsidó név: Menáhem)

Születési hely és idő

Hely ismeretlen (Kárpátalja), 1850-es évek

Hol élt még?

Felsődomonya (Ung vm.)

Halálozási hely és idő

Felsődomonya, 1927 (Csehszlovákia)

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Vendéglője volt.

Mennyire volt vallásos?

Neológ család volt. A szombati gyertyagyújtás megmaradt, de szombaton is dolgoztak. Kalapot viselt, kipát nem, szakálla, pajesza nem volt.

Anyanyelv

Magyar

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

Nincs adat

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
-----	------------------------	-------------	------------------	-----------------	-----------------------------

Nincs adat

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.

Anyai nagyanya

Teljes név

Berhida Menyhértne (szül. Moskovits Erzsébet)

Születési hely és idő

Nincs adat

Hol élt még?

Felsődomonya (Ung vm.)

Halálzási hely és idő

Felsődomonya (Ung vm.), 1910-es évek

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Háztartásbeli

Mennyire volt vallásos?

Nincs adat

Anyanyelv

Valószínűleg magyar

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálzási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Nincs adat					

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.